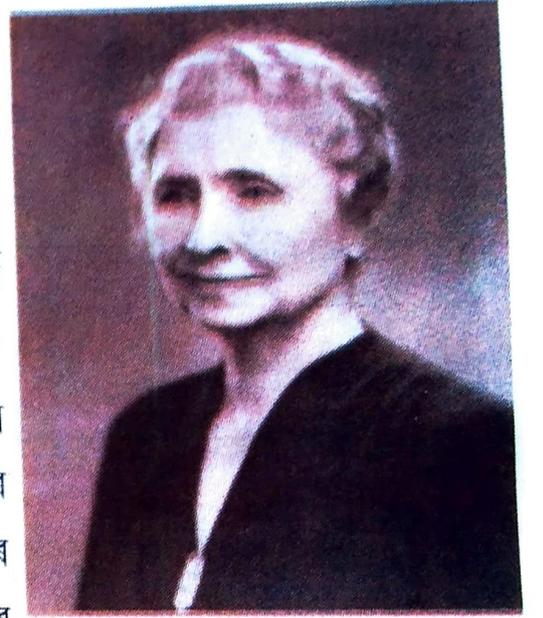

মহীয়সী হেলেন কেলাৰ

বিশেষভাৱে সক্ষম ব্যক্তিসকলো দেশ তথা সমাজৰ সম্পদ। পিতৃ-মাতৃ, অভিভাবক তথা সমাজৰ দ্বাৰা অনুপ্রাণিত হ'লে তেওঁলোকৰ মাজত লুকাই থকা প্ৰতিভা জাগ্ৰত হৈ উঠে আৰু দেশবাসীৰ লগতে বিশ্ববাসীৰ কল্যাণ সাধন কৰিবলৈ তেওঁলোকো আগবাঢ়ি আহে। বিশেষভাৱে সক্ষম ব্যক্তি হোৱা সত্ত্বেও প্ৰখৰ বুদ্ধি, অসাধাৰণ কৰ্মদক্ষতাৰে হেলেন কেলাৰে সকলো বাধা অতিক্ৰম কৰি কেনেদৰে মানৱ সেৱাত ব্ৰতী হৈছিল, সেই সম্পৰ্কে পাঠটো পঢ়ি জানিব পাৰিবা।

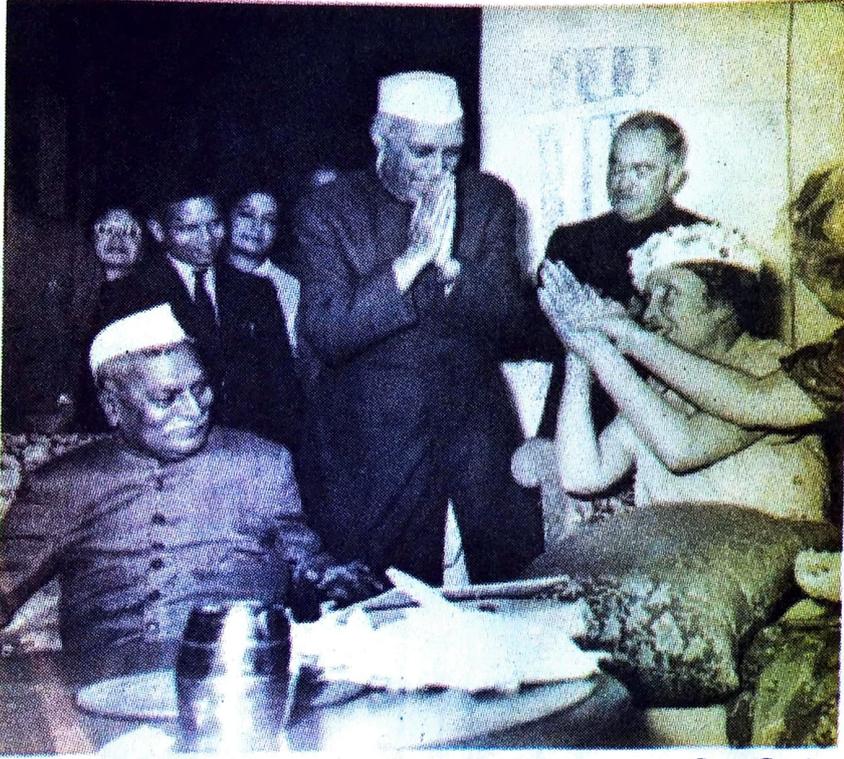
১৯৫৪ চনৰ এটি বিশেষ দিনৰ ঘটনা। এখন জনবহুল সভাত ভাৰতৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী জৱাহৰলাল নেহৰুৱে ভাষণ দি আছিল। এনেতে এগৰাকী মহিলা মঞ্চলৈ উঠি গ'ল। তেখেতে নেহৰুৰ গুঁঠ দুটি আঙুলিৰে স্পৰ্শ কৰিলে আৰু নেহৰুৱে কোৱা কথাৰ উমান ল'লে। মহিলাগৰাকীৰ এই কাৰ্যত পণ্ডিত নেহৰু হতভম্ব হ'ল। তেখেতৰ কাৰ্যই সভাত উপস্থিত থকা সকলোকে অবাঁক কৰিলে। এই দুঃসাহসী তথা আত্মিক শক্তিবৰে বলীয়ান নাৰীগৰাকীয়েই হ'ল সুদূৰ আমেৰিকাৰ হেলেন কেলাৰ।

মাৰ্কিন যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ এক মধ্যবিত্ত পৰিয়ালৰ প্ৰথম সন্তান আছিল হেলেন কেলাৰ। ১৮৮০ চনত জন্ম গ্ৰহণ কৰা হেলেন কেলাৰ ডেৰ বছৰ বয়সত মেনিন্জাইটিছ ৰোগত আক্ৰান্ত হৈছিল। মৃত্যুৰ দুৱাৰডলিৰ পৰা কোনোমতে উভতি আহিছিল যদিও তেখেতৰ শৰীৰত খুঁত ৰৈ গৈছিল। তেখেতে কাণেৰে নুশুনা আৰু চকুৰে নেদেখা হৈছিল আৰু বাকশক্তিও লোপ পাইছিল। কিন্তু তেখেতৰ বুদ্ধিমত্তা আছিল অতি প্ৰখৰ।

অন্ধ আৰু মূক-বধিৰ হোৱা বাবে পৃথিৱীৰ হাঁহি-কান্দোন, ৰূপ-সৌন্দৰ্যৰ লগত হেলেন কেলাৰে সম্পৰ্ক সাধন কৰিব নোৱাৰি হতাশাত ভুগিছিল। সশব্দে হাঁহি আৰু অস্বাভাৱিক অংগ-ভংগী কৰি তেখেতে মনৰ ভাব ব্যক্ত কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল। সন্তানৰ এনে বিষাদপূৰ্ণ অৱস্থা দেখি মাক-দেউতাকৰ মন ভাগি পৰিছিল। বিভিন্ন ধৰণেৰে ছোৱালীজনীৰ মনত সাহস আৰু আত্মবিশ্বাস জগাই তুলিবলৈ তেখেতসকলে আপ্ৰাণ চেষ্টা কৰিছিল। সামৰিক বিষয়া দেউতাকে হেলেন কেলাৰক বিভিন্ন চিকিৎসকৰ

ওচৰলৈ লৈ গৈছিল। তেখেতৰ বিশ্বাস আছিল যে কৰ্ম-প্ৰৱণতা আৰু দক্ষতাৰ বলত যিকোনো ব্যক্তিয়ে বিভিন্ন কাৰ্যৰ জৰিয়তে সফল হ'ব পাৰে। চিকিৎসকসকলৰ চিকিৎসাই কোনো কাম নিদিলে। তেতিয়া দেউতাকে হেলেন কেলাৰক টেলিফোন যন্ত্ৰৰ আৱিষ্কাৰক আলেকজেণ্ডাৰ গ্ৰাহাম বেলৰ ওচৰলৈ লৈ গ'ল। গ্ৰাহাম বেলে হেলেন কেলাৰৰ শাৰীৰিক সমস্যাৰ কথা মন দি শুনিলে। তেখেতে ভালকৈ

উপলব্ধি কৰিছিল যে বিশেষ-ভাৱে সক্ষম ব্যক্তিসকলৰ বাবে ধন-বিততকৈ মৰম, চেনেহ আৰু আত্মবিশ্বাসৰহে বেছি প্ৰয়োজন। তেখেতে হেলেন কেলাৰক এনি চুলিভান নামৰ শিক্ষয়িত্ৰী এগৰাকীৰ ওচৰলৈ লৈ গ'ল। চুলিভান অত্যন্ত আত্মবিশ্বাসী, সাহসী আৰু মৰমিয়াল আছিল। গ্ৰাহাম বেলে চুলিভানক গুঁঠৰ কঁপনি অনুভৱ কৰি মনৰ ভাব বুজি পোৱাৰ কৌশল শিকাইছিল। তেখেতে

চুলিভানৰ হাতত হেলেন কেলাৰকো শিকোৱাৰ দায়িত্ব দিলে। চুলিভানে এই কৌশলটো অতি মৰমেৰে হেলেন কেলাৰক শিকাই দিলে। কম দিনতে হেলেন কেলাৰে এই কৌশল আয়ত্ত কৰিলে। গুঁঠৰ কঁপনিৰে ভাব প্ৰকাশৰ অভ্যাস কৰি কৰি হেলেন কেলাৰে শিশু পাঠ্যপুথি শিকি পঢ়িব আৰু লিখিব পৰা হ'ল। স্পৰ্শানুভূতিৰে, অৰ্থাৎ আঙুলিৰে গুঁঠ চুই তেখেতে আনৰ লগত ভাব বিনিময় কৰিব পৰা হ'ল। আঠ বছৰ বয়সত আনুষ্ঠানিক শিক্ষা আৰম্ভ কৰি ১৯০৪ চনত তেখেতে কলা শাখাৰ স্নাতক ডিগ্ৰীও ল'লে।

বিশেষভাৱে সক্ষম ব্যক্তিসকলৰ শিক্ষাৰ বিকাশ আৰু উন্নতিৰ বাবে প্ৰতিষ্ঠিত এখন শিক্ষা প্ৰতিষ্ঠানত হেলেন কেলাৰ অধ্যক্ষ ৰূপে নিযুক্ত হ'ল। তাত তেখেতে তেনে ব্যক্তিসকলৰ স্বাস্থ্য, শিক্ষা, সংস্থাপন আদিৰ বাবে কাম কৰাৰ সুযোগ লাভ কৰিলে। এইসকল লোকৰ মংগলৰ বাবে তেখেতে নানা দেশ ভ্ৰমণ কৰিলে আৰু বিভিন্ন আলোচনীত প্ৰবন্ধ-পাতি লিখিলে। তেনে

উদ্দেশ্য আগত ৰাখিয়েই হেলেন কেলাৰে নানা ধৰণৰ অনুষ্ঠান আৰু সংগঠন গঢ়ি তোলাৰ উপৰি মানৱ জাতিৰ কল্যাণৰ অৰ্থে 'চুলিভানৰ জীৱনী', 'মোৰ জীৱন কাহিনী', 'মোৰ ধৰ্ম', 'মধ্য সোঁত' আদি কেইবাখনো গ্ৰন্থ ৰচনা কৰিলে। দ্বিতীয় মহাযুদ্ধত আহতসকলৰ প্ৰতিও হেলেন কেলাৰে নিঃস্বার্থ সেৱা আগবঢ়ালে।

হেলেন কেলাৰে নিজৰ জন্মস্থানত এটি পুথিভঁৰালৰ অভাৱ বাৰুকৈয়ে অনুভৱ কৰিছিল। সেয়েহে নিজৰ কিতাপ-পত্ৰৰ সৈতে তেখেতে এটা পুথিভঁৰাল মুকলি কৰি শিক্ষাৰ পথ সহজ কৰি তুলিছিল। তেখেতে অ'ৰ-ত'ৰ পৰা পুথি সংগ্ৰহ কৰি আনি পুথিভঁৰালৰ কলেৱৰ বঢ়াইছিল। নিঃস্বার্থ আৰু পবিত্ৰ প্ৰেমেৰে তেখেতে আনৰ কাৰণে সমগ্ৰ জীৱন উৎসৰ্গা কৰিলে। বিশেষভাৱে সক্ষম ব্যক্তিসকল সমাজৰ সম্পদ— এই কথাৰ জলন্ত প্ৰমাণ হ'ল এইগৰাকী বিশ্ববৰ্ণ্য নাৰী হেলেন কেলাৰ।

১৯৬৮ চনত আঠাশী বছৰ বয়সত এইগৰাকী প্ৰতিভাশালী নাৰীয়ে শেষ নিশ্বাস ত্যাগ কৰিলে। নিঃস্বার্থ, মানৱপ্ৰেমী, শিশুপ্ৰেমী, প্ৰকৃতিপ্ৰেমী হিচাপে হেলেন কেলাৰৰ নাম বিশ্ব ইতিহাসত চিৰদিন জিলিকি থাকিব।

জানো আহা

বিভিন্ন শাৰীৰিক আৰু মানসিক বাধাগ্ৰস্ততাক বৰ্তমান সময়ত বিশেষভাৱে সক্ষম ব্যক্তি/শিশু বুলি কোৱা হয়। কিয়নো জন্মতে কোনো শিশুৱে বাধাগ্ৰস্ত হৈ জন্ম নলয়। প্ৰথমে মানুহ হিচাপেহে জন্ম লয়। কিন্তু পাছলৈ প্ৰয়োজনৰ তাগিদাত যেতিয়া শিশুটি বাধাগ্ৰস্ত বুলি জনা যায়, তেতিয়া তেওঁক সহায়ৰ প্ৰয়োজন হয়। এই সহায়ৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি তেওঁলৈ সহায় আগবঢ়োৱা হয়। এই আপাহতে তেনে ব্যক্তিক/শিশুক বিশেষভাৱে সক্ষম ব্যক্তি/শিশু বোলা হয়।

- ১) পাঠটো শুদ্ধ উচ্চারণেৰে খোকোজা নলগাকৈ পঢ়া।
- ২) পাঠটো পঢ়ি তুমি বুজি নোপোৱা শব্দবোৰৰ অৰ্থ অভিধান বা শব্দ সম্ভাৰ চাই লিখা।
- ৩) তলৰ বাক্যশাৰী পঢ়ি কোনে, কেতিয়া, কিয় আপ্ৰাণ চেপ্টা কৰিছিল কোৱা আৰু লিখা।
“বিভিন্ন ধৰণেৰে ছোৱালীজনীৰ মনত সাহস আৰু আত্মবিশ্বাস জগাই তুলিবলৈ তেখেতসকলে আপ্ৰাণ চেপ্টা কৰিছিল।”
- ৪) পাঠটো পঢ়ি উপযুক্ত শব্দ আৰু চন খালী ঠাইত বহুওৱা।

(ক) ..... চনত দিল্লীৰ এখন বিশেষ সভাত জৱাহৰলাল নেহৰুৱে ভাষণ দি থাকোঁতে এগৰাকী মহিলাই তেওঁৰ গুঁঠ দুটি ..... কৰি সকলোকে ..... কৰিলে।

(খ) ..... চনত মাৰ্কিন যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ এক ..... পৰিয়ালত জন্ম হোৱা হেলেন কেলাৰে ডেৰ বছৰ বয়সত ..... ৰোগত আক্ৰান্ত হৈছিল।

(গ) নিঃস্বাৰ্থ আৰু পবিত্ৰ প্ৰেমেৰে ..... সকলৰ কল্যাণৰ কাৰণে কাম কৰা হেলেন কেলাৰৰ মৃত্যু হয় ..... চনত।

(ঘ) ..... ভালকৈ উপলব্ধি কৰিছিল যে বিশেষ প্ৰয়োজন সম্পন্ন ব্যক্তিসকলৰ বাবে ধন-বিততকৈ মৰম, ... আৰু ..... বেছি প্ৰয়োজন।

৫) মহীয়সী নাৰীগৰাকীৰ জীৱন বৃত্তান্ত তোমাৰ কথাৰে লিখা।

৬) দলত আলোচনা কৰি উত্তৰ লিখা।

“চুলিভানে গ্ৰাহাম বেলৰ পৰা শিকা কৌশলটো অতি মৰমেৰে হেলেন কেলাৰকো শিকাই দিলে।”

(ক) চুলিভান বুলি ইয়াত কাৰ কথা কোৱা হৈছে?

(গ) চুলিভানে গ্ৰাহাম বেলৰ পৰা কি শিকিছিল?

(ঘ) চুলিভানে হেলেনক কি শিকাইছিল?

খ - ভাষা অধ্যয়ন (ব্যবহারিক ব্যাকৰণ)

৭) তলৰ শব্দবোৰ সন্ধি ভাঙি পঢ়োঁ আহা।

হিমাচল = হিম + অচল

বিদ্যালয় = বিদ্যা + আলয়

হিমালয় = হিম + আলয়

মণীন্দ্র = মণি + ইন্দ্র

অতীন্দ্রিয় = অতি + ইন্দ্রিয়

পৰীক্ষা = পৰি + ইক্ষা

অত্যাচাৰ = অতি + আচাৰ

যথেষ্ট = যথা + ইষ্ট

যথোপযুক্ত = যথা + উপযুক্ত

নাৰিক = নৌ + ইক

৯) পাতখিলাত থকা শব্দবোৰ অভিধানৰ দৰে বৰ্ণমালাৰ ক্ৰমত সজোৱা। প্ৰয়োজন হ'লে শিক্ষকৰ সহায় ল'বা।

উদাহৰণ— অধ্যক্ষ, অৰাক, আনুষ্ঠানিক, আপ্ৰাণ

মহীয়সী, নিঃস্বার্থ, উপলব্ধি, আপ্ৰাণ,
ফলপ্ৰসূ, মধ্যবিত্ত, দুঃসাহসী, আনুষ্ঠানিক, খুঁত,
কৰ্মপ্ৰৱণতা, বিষাদপূৰ্ণ, জৰিয়তে, প্ৰতিষ্ঠিত, শিক্ষা,
সংস্থাপন, শাৰীৰিক, অৰাক, চিকিৎসক, ওঁঠ, উৎসৰ্গা,
অধ্যক্ষ, টেলিফোন, ডিগ্ৰী, আৰম্ভ, ছোৱালী,
গ্ৰাহাম, হতাশ, নেহৰু, যুক্তৰাষ্ট্ৰ,
ইচ্ছাশক্তি, হতভম্ব,
হাঁহি, কৰ্ম

- ৮) ইচ্ছাশক্তি, কল্যাণ, নিঃস্বার্থ, আত্মবিশ্বাস, প্রয়োজন, প্রবল, সহায়, কর্মপ্রবণতা, দুঃসাহসী
— এই শব্দকেইটা ব্যৱহাৰ কৰি অতি কমেও পাঁচটা বাক্য সাজা।

উদাহৰণ — প্রবল ইচ্ছাশক্তি আৰু আত্মবিশ্বাসৰ দ্বাৰা ছোৱালীজনীয়ে জীৱনত সফলতা লাভ কৰিব পাৰিলে।

- ১০) তলত দিয়াবোৰৰ পুংলিংগ, স্ত্ৰীলিংগ আৰু উভয়লিংগ নিৰ্ণয় কৰি তালিকা প্ৰস্তুত কৰা।

মহিলা, নাৰী, শিক্ষক, সন্তান, প্ৰধানমন্ত্ৰী, ছোৱালী, পিতৃ, মাতৃ,
শিক্ষয়িত্ৰী, শিশু, অধ্যক্ষ, ব্যক্তি, দেউতা, কেঁচুৱা, পুৰুষ, লোক

	পুংলিংগ	স্ত্ৰীলিংগ	উভয়লিংগ
উদাহৰণ—	পুৰুষ	মাতৃ	কেঁচুৱা

গ — জ্ঞান সম্প্ৰসাৰণ

- ১১) “বিশেষভাৱে সক্ষম ব্যক্তিসকল সমাজৰ সম্পদ”— এইসকলৰ বাবে তুমি কি কৰিবা, দলত আলোচনা কৰি লিখা।
- ১২) “বিশেষভাৱে সক্ষম ব্যক্তিসকল দেশ তথা সমাজৰ সম্পদ”— এই বিষয়ে তোমাৰ শ্ৰেণীকোঠাত এটি বক্তৃতা অনুষ্ঠানৰ আয়োজন কৰা।
- ১৩) শ্ৰুতলিপি লিখা।

শিকাৰুক প্ৰয়োজন অনুসৰি সহায় কৰিব। পাঠৰ পৰা শ্ৰুতলিপি দিব।

জানো আহা

ষ্টিফেন হকিং— বিজ্ঞান জগতৰ এটি প্ৰাতঃস্মৰণীয় নাম ষ্টিফেন উইলিয়াম হকিং। মাত্ৰ একৈশ বছৰ বয়সতে দুৰাৰোগ্য ৰোগত আক্ৰান্ত হৈও তেখেতে বিজ্ঞান জগতলৈ আগবঢ়াইছে কেইবাখনো অমূল্য গ্ৰন্থ।

বহু সন্মান আৰু বঁটাৰ অধিকাৰী ষ্টিফেন হকিংৰ জন্ম ১৯৪২ চনৰ ৮ জানুৱাৰীত ইংলেণ্ডৰ অক্সফোৰ্ডত। ৰোগত আক্ৰান্ত হোৱাৰ পাছত তেখেতৰ শৰীৰৰ প্ৰায়বোৰ অংগ অচল হৈ পৰে। মাত্ৰ এখন হাতৰ দুটা আঙুলি লৰচৰ কৰি সেই দুটা আঙুলিৰেই তেখেতে হুইলচেয়াৰত সংলগ্ন কম্পিউটাৰ চলায়। বেছি ভাগ জটিল অংক তেখেতে মনতে কৰি পেলাব পাৰে। তেখেতে ১৯৬২ চনত অক্সফোৰ্ড বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা প্ৰথম শ্ৰেণীৰ স্নাতক ডিগ্ৰী, ১৯৬৬ চনত কেম্ব্ৰিজ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা পি. এইচ. ডিগ্ৰী লাভ কৰে। ষ্টিফেন হকিংৰ বিশ্ব ব্ৰহ্মাণ্ডৰ সৃষ্টি বহস্য সম্পৰ্কীয় গৱেষণাই বিজ্ঞানজগতক সমৃদ্ধ কৰিছে। বিশিষ্ট বিজ্ঞানীগৰাকীয়ে লাভ কৰা কেইটামান সন্মান আৰু পুৰস্কাৰ—

- ১৯৮১ চনত 'আমেৰিকান ফ্ৰেংকলীন' মেডেল।
- ১৯৮২ চনত 'কমাণ্ডাৰ অৱ দ্য ব্ৰিটিছ এম্পায়াৰ' সন্মান।
- ২০০২ চনত বি. বি. চি. এ তেখেতক '১০০ জন মহান ব্ৰিটিছৰ এজন' বুলি অভিহিত কৰে।
- ২০০৬ চনত ৰয়েল ছ'ছাইটিৰ পৰা 'কপ্লে মেডেল' বঁটা
- ২০১২ চনত 'ৰাছিয়ান ফাণ্ডামেণ্টেল ফিজিক্স' প্ৰাইজ।

ঘ — প্ৰকল্প

- তোমাৰ অঞ্চলত থকা বিশেষভাৱে সক্ষম ব্যক্তিক লগ কৰি তেখেতসকলৰ নাম আৰু সমাজলৈ আগবঢ়োৱা বৰঙণিৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।
- বিশেষভাৱে সক্ষম ব্যক্তিৰ ছবি সংগ্ৰহ কৰি এলবাম প্ৰস্তুত কৰা। ব্যক্তিসকলৰ চমু চিনাকি দিবা।